

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

La Conferència de Segurs Socials

El dia 20 del mes que som inaugurarà a Barcelona les seves tasques la Conferència de Segurs Socials. Ens trobem, doncs, ja en vigílies del fet; i CATALUNYA SOCIAL ha de fer vots ben sincers per tal que l'assemblea constitueixi un èxit, i els seus fruits es recullin ben aviat en benefici de la solidaritat social i de les classes més necessitades dels beneficis de la mateixa.

No pot negar-se que la del segur és avui la institució de les nomenades socials que més importància ha arribat a atényer, tant en el terreny econòmic com en l'estrictament social. El dia en que el lligam que el segur constitueix sigui complet, es a dir, extès a tots els aspectes que avui es donen com a típics en el segur social, s'haurà aconseguit forjar el teixit econòmic, damunt del qual poden descansar i poden bastir-se totes les demés institucions socials. Això deriva de que el teixit relliga admirablement molts aspectes de la vida econòmica amb els més alts aspectes de la vida social.

I no pot negar-se tampoc que l'implantació de la primera modalitat del segur social ha constituït un èxit a Catalunya, ja que s'ha extès extraordinàriament en el món industrial amb tot i l'escassetat de medis col·lectius i fins de propaganda i de convenciment que per a aconseguir-ho s'han posat en joc.

El segur social s'anirà, a poc a poc, implantant a Catalunya i anirà encarnant en les nostres costums. Però per això és necessari, d'una banda, que per part dels tècnics del segur no s'oblidin els antecedents que del mateix existeixen gloriosament a Catalunya; i d'altra banda, que per part dels catalans es deixi una mica apartat aquell esperit de disgregació individualista, de protesta continuada, d'oposició a tot el que sigui construcció i coordinació d'esforç i esperit que tantes empreses malogra en la nostra terra.

Benvinguda, doncs, la Conferència de Segurs Socials. A CATALUNYA SOCIAL li produeix joia la seva reunió a Barcelona, i aquesta serà més gran encara si, després de la tasca, s'obtenen resultats que reuneixin les dues notes que al nostre entendre han de donar l'eficàcia a les conclusions de l'assemblea.

**OBSEQUI DEL DIPUTAT DEL DISTRICTE
GRATIS**

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

La setmana darrera ha estat de molta fressa. Un heroi de veritat, En Millàn Astray, cansat de sofrir el despotisme dels Soviets militars, els posà de manifest davant de tota Espanya, enduent-se d'una revolada a tota l'opinió, que s'alçà imponent i irada contra les famoses Juntes Informatives, pertorbadores del poder públic i coaccionadores dels militars que no volien sotmetre's a les seves disposicions. I parlem en pretèrit perquè, a Déu mercès, ja pot dir-se que han passat a la història.

En Sánchez Guerra impellit per tan abassegadora correntia d'opinió, en obrir-se les Corts pujà a la tribuna i llegí un projecte de llei dissolvent aquest facciós organisme, però proposant medis per a evitar els vicis que el feren tristement necessari.

Un aplaudiment general ressonà d'un cap a l'altre del país al saber-se el gest d'En Sánchez Guerra.

Ja era hora!

De l'acte de Saragossa organitzat per les Esquerres per tal de poder demanar el poder amb algun motiu de raó i un simulacre de democràcia, en parlem en altre lloc. Talment són uns infeliços el quatre fenòmens esquerrans.

Deia Santa Teresa, si mal no recordem, que el canviar de penes és un descans. Per aquesta raó cabdal (que no és cap raó política) obtindran el poder les Esquerres. Ho fan tan malament els idonis!

En Lerroux també n'ha tocat de campanes aquests dies. El cas és fer soroll, que a molts enganya o espanta. El soroll d'En Lerroux, no fa por a ningú. Això sembla un redolí i és una veritat. *Quantum mutatis ab illo!*

Saragossa ha estat convertida en seu dels sindicalistes d'acció, l'acció dels quals es deixa sentir fortament a Bilbao, Màlaga i altres bandes.

La publicació del R. D. sobre Sindicació Professional mereix els nostres aplaudiments, però si al costat dels nous organismes hi mangonegen els antics, què en treurem del R. D. esmentat?

Veiam si serà En Romanones des del Poder, qui torna a suspendre les famoses garanties constitucionals que ell féu restablir des de l'oposició per tal de fer la traveta a En Maura.

De més verdes en maduren.

El present incident del plet de Tànger — contra la construcció del port pels francesos — l'hem guanyat amb costes. Teníem bons padrins...

Un fet gravíssim tenim de registrar avui: la suspensió d'una vista a l'Audiència de Bilbao per imposició dels sindicalistes.

A aquest pas, senyor Sánchez Guerra, *apaga y vámonos*. I sinó ens en treuran d'aquí.

Les entitats patronals es belluguen molt d'un temps ençà. Una de les més prestigioses blasma dels partits polítics i demana entre altres coses bones, la representació corporativa. Amb aqueixa i la representació proporcional guanyaria un bon xic Espanya, però guanyarà més (i això no trigarà en venir), quan aquestes classes que són els nervis dels Estats, tinguin consciència dels seus deures i cura dels seus interessos per a envair el camp polític indegudament abandonat, i expulsar d'ell els seus actuals explotadors.

ESPANYA ENFORA

De tantes coses grosses que passen ni ens recordem del destronat rei Constantí de Grècia; ni de la cristiana i patriòtica intervenció de l'heroic Episcopat irlandès en la fratricida lluita bon xic amollada mercès a ell; ni del *quos ego* de Kemal Pachà als aliats reclamant Constantinoble i... altres coses; ni de l'astorament d'aqueixos amb tal motiu; ni de les rabietes que ara França, aprofitant l'ocasió, fa passar a Anglaterra; ni dels insospitats encerts d'En Mussolini; ni de les eleccions ianquis en què els republicans han estat en perill de sofrir una desfeta; ni de les famoses Memòries del ex-Kàiser, eclipsades pel seu "trist" casament; ni dels filipins que exigeixen la independència dels Estats Units; ni dels immensos esforços del Papa per aconseguir la pau del món i socórrer totes les misèries; ni de l'espantosa nuvolada que s'està formant al Centre i a l'Orient i terres endins de l'Assia, que sols trobarà de la vella Europa tres potències en peu i encara estabornides per a fer-hi front...

I en aqueixes circumstàncies, amb els turcs victoriosos que truquen braument a les portes d'Europa, i les al·ludides potències que ni saben posar-se d'acord per anar a Laussana a paralarlos-hi els peus, s'entretenen els aliats a celebrar aquell armistici en què es vulneraren tantes promeses i que obri la porta a una pau més desastrosa que la mateixa guerra.

Per aquesta imprudent commemoració sembla que Natura prepara esdeveniments sinistres a l'altra banda de món per medi d'un terratrèmol paorós que ha devastat la república de Xile i ha fet trontollar tota la terra.

Acció Catòlica de la Dona

Lliga de compradores

Els obrers han pogut obtenir augment de jornal i reducció d'hores de treball, aprofitant la força dels sindicats. Alguns patrons que no es distingien pas per la seva generositat, no han tingut altre remei que accedir a les millores que demanaven els obrers. Però qui es recorda de les pobres obreres de l'agulla? Qui tem unes noies indefenses que no tenen força per imposar-se? Quantes coses tristes podríem contar d'aquelles obreres dissortades que han estat sotmeses a explotacions iníquies? No les heu vist en fer-se fosc amb el farcell sota el braç dirigint-se vers la casa que els dona molta feina però molt mal remunerada? Han passat tot el dia treballant per a guanyar un jornal misèrrim. La societat és responsable de que moltes noies joves, amb les forces exhaurides i cansades de sofrir privacions i misèries, hagin cercat per altres camins ço que no trobaren en el treball. Fa poc temps caigué casualment a les meves mans una estadística publicada a Roma i llegint-la vaig veure que el contingent més gros de dones mundanes el donaven les obreres de l'agulla. És que aquestes obreres són més dolentes que les altres? No; la raó d'aquest mal el trobem en l'explotació.

I per què les noies de l'art de l'agulla són les que sofreixen més? Perquè nosaltres en tenim la culpa. Moltes vegades comprem roba blanca confeccionada a uns preus inversemblants. Creieu que l'amo de l'establiment perd diners? No; el que fa és pagar malament les obreres. Comprant, doncs, a uns preus tan baixos, contribuïm a que sigui més gran l'explotació.

Altres vegades amb motiu de qualsevol festa o bé amb el pretext d'haver d'assistir a un concert o al teatre, exigirem que se'ns faci apressadament un vestit.

Les pobres obreres hauran de treballar hores extraordinàries per tal de satisfer la nostra vanitat. Tindrem l'armari atapeït de vestits, però desitjarem portar el nou perquè tindrà alguna cosa que no tenen els altres. Si ens donéssim compte del què fem, moltes vegades evitariem explotacions i treballs extraordinaris.

Que en fa de mal la vanitat!... No pensem en altra cosa que amb el nostre embelliment, encara que moltes vegades per aconseguir-ho perjudiquem les pobres obreres.

Les dames honorables que integren la Lliga de Compradores, fan un bé immens. Si totes les senyores cristianes les ajudessin, les obreres de l'agulla no serien explotades.

La Lliga de Compradores, recomana que no es facin encàrrecs a darrera hora, obligant a vetllar i treballar en dia de festa; que no es busquin baratures, que únicament poden trobar-se pagant miserablement l'obrer que les ha confeccionades i que es pagui al comptat a les modistes per a que aquestes puguin atendre les millores que demana la Lliga. No estranyarà a ningú que es recomani pagar al comptat, car ja és sabut que són moltes les senyores que paguen les factures tard i malament. Tenen molta pressa per a anar a trobar la modista per tal que els faci tres, quatre o cinc vestits, i quan arriba l'hora de pagar no es troben mai a casa. I què succeeix? Que les modistes es troben moltes vegades sense diners i no poden desentrotllar el seu negoci.

La Lliga de Compradores, publica unes llistes anomenades blanques, en les quals s'esmenten les cases que paguen bé la feina i no exploten la dependència. Veieu quina manera més fàcil de combatre els comerciants sense consciència? Les senyores inscrites a la Lliga de compradores compren a les cases que figuren a les llistes blanques, i d'aquesta manera aconseguixen donar prestigi a la Lliga i eficàcia als seus acords i recompensar i afavorir les cases que retribueixen bé el treball.

Es doncs, un organisme altament social i cristià que mereix totes les nostres simpaties. La senyora Monserdà, aquella dama honorable que tenia el do de la simpatia i era tan humil i asenyada, les estimava molt les obreres de l'agulla! Moltes vegades ens havia parlat de la Lliga de Compradores amb una gran efusió i demanava el concurs de totes les senyores cristianes per tal d'aconseguir el millorament de les pobres obreres. Avui aquella dama que encarnava totes les virtuts de la dona catalana, ja no es troba entre nosaltres. Segurament és al cel. Volgueu, doncs, llegidores meves, acoblar-vos sota la bandera redemptora de la Lliga de Compradores, tal com ho demanava la senyora Monserdà.

El problema social perderà violència quan hi hagi entre nosaltres més amor i efusió. Certament que cal trobar solucions jurídiques que enduguin per vies legals el moviment social, però cal també que posem en totes les nostres coses una mica d'amor. Si ens apiadem dels que sofreixen, si aconseguim que en les llars obreres hi hagi pau i que totes les famílies puguin satisfer les necessitats de la vida, els legisladors trobaran el camí planer per aconseguir que tot hom actui dins la legalitat.

MARIA BONSHOMS

La defensa de l'obrer

III

Explotar als obrers és una iniquitat. Però matar als obrers és una iniquitat pitjor. Explotar vol dir defraudar a una persona. Matar, és suprimir, exterminar una persona. Explotar significa abusar d'un treballador, treure'n un fruit excessiu, obligar-lo a un esforç desproporcionat amb la recompensa. Però matar es llevar la vida, que és el bé major i la síntesi de tots els béns de l'home. Qui mata a un obrer fa un crim molt més greu que el qui l'explota. I si considereu que l'explotador és un enemic de l'obrer, l'assassí és un enemic cent voltes més injust.

El qui vol defensar als obrers contra el patró i comença per dir-los que a l'obrer que no vulgui ésser defensat per ell, el matarà, és un enemic de l'obrer molt més perillós i dolent que el patró. L'obrer ha de mirar a qui el vol matar — i a qui l'amenaça de mort, essent l'amenaça una agressió intencional — com a l'adversari al qual més ha de témer. Perquè si és odiós que un patró amb especulació, egoisme o abús de poder perjudiqui a un obrer, li faci frau o fins li causi pèrdua de salut, com casos n'hi han, és molt més odiós encara que un titulat defensor dels obrers agafi una pistola o altre arma homicida i surti al pas d'aquell obrer i li arreballi la vida. Certament, l'odi i la malícia que el pistoler posa a la seva inhumana acció contra el treballador víctima seva, són força més greus que el cas de més reprovable explotació patronal que hom conegui.

Tota la defensa que avui dia el sindicalisme posa al servei dels obrers resideix en aquesta funció: matar, i amenaçar de mort. El primer sindicalista, l'iniciador del moviment, l'organitzador del sindicat o de la vaga, diu: jo m'emprenc la defensa dels obrers de tal casa, de tal ram, de tal ciutat o comarca. I al qui no vulgui que jo el defen-

si, el mataré, o el faré matar pels meus executors. I al qui digui que no vol que jo el defensi, l'avisaré que si s'obstina en sustraure's a la meua protecció, li costarà la vida.

Aixís tot, obrer es juntarà a nosaltres — fa ell. I aixís tots els obrers estaran defensats, perquè la unió fa la força, i el qui deserti de la nostra unió és que traïciona la nostra força, i serà exterminat sense pietat. I com que la unió fa vèncer, la decissió nostra de matar a tot aquell que no es vulgui unir amb nosaltres, és la garantia de la conservació i la eficàcia de nostra solidaritat invencible.

I aixís, — segueix dient — quant el sindicat entrarà en vida activa i decretarà una vaga, com que l'èxit de la vaga resideix a l'unió estreta de tots com un sol home, si algun obrer no vol parar, serà un traïdor que podria fer fallar nostra acció defensiva, i per aixó el matarem. I si el patró vol contractar altres treballadors que ocupin els nostres llocs per a fer-nos perdre la vaga, nosaltres matarem als esquiroles. I si per a estalviar-se una fi violenta no hi han esquiroles ni traïdors, la solidaritat nostra ens farà guanyar la vaga.

Aquí teniu, en síntesi, el mecanisme de la defensa obrera; l'esquema de l'actuació defensora exercida pels sindicats. Tot el sistema sindicalista descansa sobre la violència de fet aplicada immediatament, no pas als patrons o als majordoms (aquests venen en segon terme) sinó als obrers als quals es tracta de defensar.

Si algú diu que l'obrer no té altre defensa que el sindicalisme i les vagues, aquesta afirmació equival a declarar que l'obrer no té altre defensa que matar: que amenaçar de mort i matar de fet, i estar disposat a matar a altres obrers. Val tant com dir que els obrers no tenen altre defensa sinó entregar-se en mans de gent que està disposada a cometre contra ells un mal molt més terrible i molt més inhumà que el dany que reben dels patrons.

R. RUCABADO

Ideologia social esquerrana

El problema del viure

¿Per a què volen el poder? Agabelladors i intermediaris

Les esquerres acaben de demanar el poder a Saragossa en un acte molt bombejat, però que fa soroll de fullaraca.

No ens han dit res de nou les esquerres. Les crítiques del regisme, els mals que pateix el país; els perills que la volten, els problemes de resolució urgent, els conflictes presents i els a punt de promoure's... tot això ho sap tothom.

El què ningú sap és què en volen fer de la Gasetta les esquerres. I sense saber-ho, qui pot judicar dels seus bons o mals propòsits, ni dels seus hipotètics encerts?

El seu bagatge ideològic polític és tan minso que no val la pena d'esmentar-lo, ni és cosa pròpiament nostra.

La reforma constitucional ja ens toca més de ple, però qui la pren seriosament?

De l'antic programa anticlerical forjat per qui a si mateix s'anomenà *heterodoxo*, gairebé no en resta res. El mateix cap de la concentració esquerrana a Saragossa es va veure obligat a declarar que la Religió de l'Estat, quan ells pujessin, continuaria essent la Catòlica, Apòstolica i Romana. No ho harien dit millor els capítols del consevadorisme.

Sols resta el programa social per a que tingui interès l'acte de Saragossa i valgui els trasbals d'un canvi de partits la implantació dels seus principis.

I en aquest punt capital de l'empresa esquerrana tot sona igualment a buidor, a imprecisió, a ignorància, a un abulisme que no tant radica en la voluntat com en la insipiença dels seus autors.

No saben res de res, ni tenen aquests una idea clara de les noves ideologies, ni coneixen les noves necessitats del poble ni les orientacions mundials.

En escoltar-los sembla que parlen gramòfons enrogallats, o bé mòbies polítiques de mig segle enrera.

Ni tan solament en el magne i fonamental principi de propietat han sabut posar-se d'acord. Quina migradesa!

Res sobre els problemes ètnics, sobre les noves doctrines de la producció, res sobre les noves estructuracions del treball, res sobre els justos anhels de les classes obreres, res respecte a les necessàries garanties de la classe patronal, res tampoc de la representació proporcional, ni del vot de la dona, ni dels problemes vitals de la sindicació, del segur, del mutualisme...

Res de res! I amb aquest bagatge volen fer un camí tan llarg i profitós les esquerres!

El ministre d'Agricultura de França ha fet un seriós estudi d'aquest problema des del punt de vista del seu càrrec.

Per què es preguntà, venent els pagesos els fruits a bon preu, ha d'ésser tan cara la vida?

I després de documentar-se bé, esbrinà que els beneficis dels compradors de primera mà eren veritablement escandalosos.

El mateix passa a Espanya, amb la diferència de que aquí els ministres no es captenen d'aqueixes menudències. El ministre francès i el govern francès, sí.

I tan es preocupen, i tan disposats estan a posar-hi remei, que si no basten els medis que han ideat i van aplicant per aital fi, els buscaran allí on sigui, encara que tinguin que apel·lar al *Salus populi suprema lex...*

Les dades que publica la premsa francesa respecte al negoci d'aqueixos explotadors del poble, fan escruixir. Bona part d'aquest luxe escandalós que a França, com a Espanya, enlluerna els ulls, surt d'aquest abús en els preus de venda.

Es el comprador, són les classes socials que no poden defensar-se a cops de balances i de metres, els que paguen aquestes disbauxes del luxe burgès que tan irriteren i escandalitzen el poble.

A França s'hi posarà remei. Aquí, no.

Fa temps que venim denunciant aquests abusos, que clamen a Déu, però ningú ens escolta.

Les Junes obligades, segons llei, a estudiar aquest grandíssim problema, dormen tranquil·lament. Per elles no passa res de nou.

Amb càlculs senzills i evidents hem demostrat damunt d'aquestes columnes que el pa es podria vendre a més bon preu, igualment que la llet, la carn, les verdures, les fruites, etc.

L'abús dels flequers és d'aquells que es palpen amb les mans. Ho saben les autoritats, s'ha arribat a fer-los prometre que rebaixarien el preu del pa, així s'anuncià al públic, i res: l'abús persisteix.

De quins medis d'arguments es valen aqueixos industrials per a matenir-se incòlumes, incommovibles, inabordables, triomfants?

Que hi fa que minvi la memòria si un home conserva un bon judici per cada moment?

En el món dels ideals

Quan el pare de l'Enric es va morir, aquest es trobava estudiant a ciutat. Feia ja alguns anys que vivia lluny dels pares, pensant únicament amb els estudis. Es pot dir que no tenia amics. Mentre els seus companys perdien el temps en festes i disbauxes, ell l'aprofitava estudiant en la soletat de la seva cambra. De la ciutat no en coneixia sinó les coses bones. Sentia una aversió instintiva contra tot allò que pogués ferir la seva sensibilitat delicada. En abandonar la ciutat, cridat per la seva mare, l'esperit del mal no havia aconseguit apartar-lo del camí dreturer. Potser vivia en un món, una mica irreal que més tard li faria avorrir les realitats de la vida, però s'hi trobava tan bé en el seu petit món que no volia abandonar-lo. Quan arribà a aquella petita casa tota blanca que el seu pare feu construir davant del mar, la seva mare estava molt acorada. L'Enric s'emocionà fonament. Penetrà a la cambra mortuòria i s'agenollà plorant al capçal del llit damunt del qual hi havia el pare rígid i fred com un marbre. El pobre Enric no s'havia mai trobat en uns moments tan enternidors i emocionants. La seva vida s'escolava plàcida, tranquil·la, sense un sotrac que fes minvar la joia del viure. I ara el sofriment trosseja el seu cor i fa brollar dels seus ulls llàgrimes de dolor.

En trobar-se davant del seu pare mort, va comprendre que el seu deure era romandre prop de la seva mare i renunciar a la vida de ciutat. Mare meua, va dir, jo no t'abandonaré. Mare i fill varen abraçar-se amb els ulls llàgrimejant.

L'Enric escollí una cambra la finestra de la qual dona al mar, per a encabir-hi els llibres que havia portat de ciutat. En aquella cambra hi passava moltes hores, donat a fondes cogitacions. De bon matí obria la finestra de bat a bat i extenia la mirada damunt del mar que començava lleugerament a il·luminar-se. La llum esquincava les boires que s'arrossegaven arran d'aigua i apareixia el sol radiant, lluminós, vermell de cara, com si hagués fet un gran esforç per a eixir del fons de les aigües. El sol daurava el mar i ensangonava els núvols. Les barques lliscaven lleugerament damunt les tremoloses llússors de l'aigua i s'allunyaven amb la vela extesa fent capbussades. L'Enric esguardava meravellat totes aquestes coses. Déu meu! exclamava, quanta pau hi ha

en el meu esperit! La visió d'aquest mar tan blau i tan immens, eternament agitat, que empeny les ones a morir a la platja, m'ompla el cor de joia. Si m'heu donat, Senyor, un cel tan blau que de dia es inunda de llum i de nit clapissat d'estrelles, i un mar tan immens, que més puc freturar! Heu estat generós amb mi, Senyor, que m'heu portat a aquest recó de món i heu fet brillar els meus ulls per tal que pogués admirar aquestes bel·leses!

La vida de l'Enric s'escolava sense pena ni glòria. Anaven succeint-se els dies ràpidament, i mai s'esdevenia cap fet trascendent, que trenqués la monotonia del viure.

Un dia visità la mare de l'Enric un germà que tenia a ciutat. Em sembla germana li va dir que fas mal fet de retenir aquí el teu fill. Què vols que faci parlant únicament amb gent rural?

—Es ell que vol romandre a casa. A mi prou en plauria que retornes a ciutat i s'obris camí, però això és un xic difícil. L'Enric es intelligent però té un excés d'humilitat. Els fruits no es posen mai espontaneament arran de llavi: s'han d'arrabassar de la branca. El meu fill seria un gran home en un món que tothom fos bo com ell.

—Vols que li parli? Potser jo el convencré.

L'Enric acudí a la veu de la mare i abraçà efusivament el seu oncle. Escolta li va dir aquest estrenyent-li la mà: Vols tornar a viure a ciutat?

—I la meua mare?

—La teua mare vindrà a viure amb mi. Cal que fugis d'aquestes soletats. Tu tens talent per a triomfar.

—Voleu dir?

—En aquest poble oblidaries tot el que has après. Ara tens ocasió d'obrir-te camí.

—Us adverteixo que no serveixo per a fer diners. No soc el que el món en diu un home pràctic.

—Pots fer oposicions i guanyar fàcilment un càrrec molt important.

Al cap de pocs dies es trobava ja de nou a la ciutat. Acostumat a la visió del mar, totes les coses li semblaven petites. Feu oposicions, exhibí els seus títols acadèmics, i havent demostrat brillantment el seu saber esperà confiadament que li donarien el càrrec. Però no fou així. El tribunal el donà a un concursant que ho havia fet molt malament. L'Enric no comprenia com havia estat possible que hagués guanyat una mediocritat tan gran. Anà a trobar al seu oncle i

li digué que havia estat derrotat. Però que no havies buscàt recomanacions? No tens amics que podien recomanar-te als que formaven el tribunal examinador?

—Es clar que tinc amics, però jo en comptes d'anar a buscar recomanacions vaig estudiar per a fer unes oposicions brillants.

—Que ets infeliç Enric! Què has vist mai que es fes justícia al talent?

Jo volia guanyar esgrimint armes nobles.

—Doncs ja ho veus, has perdut. Ha guanyat no el més intel·ligent, sinó el més ben recomanat.

Quin fàstic! exclamà l'Enric! no hi ha noblesa al món.

Aviat es feu amic d'escriptors i de polítics que reconeixien la seva sòlida cultura. Les seves opinions eren escoltades amb respecte. Cada vegada que coneixia la vida íntima d'alguns homes, tenia un gros desengany. Un dia es trobava en una penya d'escriptors i polítics i els va dir amb una gran naturalitat: permeteu-me que us digui, amics meus, que no comprenc com us contradiu tant amb els vostres actes. L'amic Lluís que en públic ha dit mantes vegades que la immoralitat és el flagell dels pobles, de quina manera viu? No es sensible que un home que aparentment sembla tenir tan de seny, en la intimitat sigui un home vulgaríssim!

—Oh! exclamà irònicament, l'home es feble!

—No és aquest el motiu, seguí dient l'Enric. Desgraciadament hi ha en nosaltres dos homes: l'home moral i l'home intel·lectual. El primer es baix i miserable, el segon es gran. No veieu que aquests dos homes haurien d'ésser exactament iguals? Es altament ridícul lloar en públic la moralitat i ofendre-la en la intimitat dels nostres actes. L'home íntegre, es el que moralment i intel·lectualment es gran. Jo no crec amb els que es presenten en públic amb la màscara de la moralitat. Escrivint i parlant es poden dir moltes coses boniques. El difícil és practicar-les.

—Et pensaves que erem immaculats?

—No; ja sabia que éreu pecadors com els demés mortals. A mi no m'estranya que un home caigui. El que si m'estranya és que no se senti esclau del pecat i vulgui alliberar-se. Per vosaltres el pecat es una cosa normal. Observeu una vida irregular i no sentiu desigs de sortir del llot. El dolent és la indiferència, el tant se me'n dona. Jo el que més estimo es l'home íntim, car l'home

públic ja té prou habilitat per amagar les seves nafres. No admiraré mai un home per gran que sigui, que en la intimitat no fa allò mateix que faria en públic. I vosaltres escriptors que amb la ploma a la mà sou tan delicats i emotius, digueu-me, com parreu? Com creurà la gent que estimeu la llengua si la profaneu a cada moment? Creieu que és més viril, dir les coses grollerament? No seria natural que en la intimitat fossiu també delicats? Com creurà la gent que sou poetes, si us expresseu com els homes vulgars? Certament que no tots són com vosaltres, però la gran majoria dels intel·lectuals quan parlen, un hom ha de fer un esforç per creure que són gent culta. No es això una anomalia? Quan és que són sincers, quan escriuen un sonet pulquerrim o bé quan parlen grollerament en la intimitat? Ja en podeu publicar de diccionaris i de gramàtiques que mentre no depurem el llenguatge parlat, la nostra llengua no serà bellà. Per vosaltres no té sinó importància el llenguatge literari, i no sabeu compendre que la cosa més essencial és que la paraula brolli pura dels nostres llavis.

Els companys de l'Enric s'acomiadaren d'ell amb una gran fredor. Les seves paraules havien ferit la seva susceptibilitat.

L'Enric que no sabia fingir i parlava sempre amb el cor a la mà, cada dia tenia més enemics. Se li atribuïen fets ridícols que el convertien en un home grotesc. Els intel·lectuals i el polítics reien d'ell i el planyien. Tots li feien el buid. Se li negava la col·laboració en els diaris i el tractaven amb un gran menypreu. Cançat de sofrir digué a la seva mare que se n'anava a viure altra vegada en la soltat d'aquell poble petit.

Ja m'ho pensava, exclamà la mare, que a la ciutat no hi faries res de bo.

En trobar-se l'Enric altra vegada davant del mar se li asserenà l'esperit. Permeteu, Senyor, que la visió d'aquest mar tan gran torni la pau al meu cor! Passava la vida dins de la seva cambra solitària. Al cap de poc temps havia acabat una obra molt interessant. La publicà i obtingué una gran resonància. Els desenganys li donaren una sensibilitat més aguda i una percepció més clara de la vida.

L'Enric malgrat els blasmes i les censures dels seus amics, triomfà perquè era un home d'esperit. Els homes de talent podreu entrebancar-los, però a la curta o a la llarga arribaran allà on es proposaven arribar.

J. CIVERA I SORMANI

Esguardant el món

Anglaterra

Participació en els beneficis.

Mr. Taylor, fabricant de teixits, ha publicat recentment una relació sobre els resultats obtinguts amb l'aplicació del seu sistema de participació en els beneficis, inaugurat devers l'any 1892.

La casa Taylor, molt coneguda a Anglaterra, ha estat una de les primeres en establir a favor dels seu personal aqueix sistema.

La situació és actualment la següent: mes de la meitat del capital es troba en mans dels obrers.

Una vegada fetes les reserves legals, es repartit un 50 per cent d'interès sobre el capital, entre els obrers. Els beneficis suplementaris són repartits entre el capital i el treball.

1. El salari fixat pel sindicat.
2. 50 per cent sobre el capital.
3. Un dividend suplementari variable sobre el capital.
4. Un segon dividend igual al primer i proporciona a son salari anual.

Els obrers de 21 anys que hagin treballat 5 anys i posseeixin accions per una suma igual a 6 mesos de llur salari, reben una gratificació doble sobre llurs salaris.

L'obrer no pot revendre les seves accions abans de posseir un nombre igual d'accions al salari d'un any.

Els obrers que deixin de treballar a la casa deuen vendre les seves accions dins dels sis mesos successius. Per evitar que l'obrer no abandoni el treball per disposar de l'import de les seves accions, aquestes no són negociades fins al cap de tres mesos.

*(Communication du Bureau
International du Travail.)*

Noruega

Els que no treballen.

Fins a les darreries de setembre, el nombre de vaguistes forçosos inscrits a l'oficina del treball ha augmentat lleugerament.

Els obrers sense feina són 16,363 homes i 1,384 dones.

(Bureau International du Travail)

Bèlgica

Una cooperativa nacional de construcció.

Seguint l'exemple de llurs companys d'Alemanya, Anglaterra, Àustria i Itàlia, els obrers belgues de l'art de la construcció han fusionat llurs cooperatives.

La situació financiera d'algunes d'elles era molt poc falaguera, i abans d'arribar a la fallida, han redactat un projecte establint les bases d'una cooperativa nacional.

El projecte preconitza també la institució d'una oficina tècnica, d'un servei de control i d'una oficina de compres.

La novella organització comença a actuar amb un capital inicial d'un milió de francs.

(Bulletin mensuel du Parti ouvrier belge)

França

La jornada de vuit hores

El diputat M. Lobet s'ha ocupat al Parlament del decret que està basat sobre la distribució entre les hores de presència i les hores de treball efectiu. A aquest decret segons l'afudit diputat, de fet és una amenaça contra la jornada de 8 hores. Es posà al costat dels ferroviaris i declararà illegal el decret.

El ministre del Treball el defensà, demostrant que respon no solament a la lletra sinó a l'esperit de la llei de 1919 i que segueix respectant la jornada de 8 hores.

(Journal Officiel)

Rússia

La vida econòmica.

El comissari del Treball aconsella als obrers rurals que no vagin a les capitals a cercar treball, car ultra la crisi que travessen moltes indústries no hi ha habitacions.

L'Agència telegràfica russa anuncia que el Consell dels Comissaris ha autoritzat a la Banca de l'Estat l'emissió d'uns nous bitllets. El 25 per cent d'aquesta emissió serà coberta amb metalls preciosos i amb valors estrangers i la resta amb mercancies i amb valors fàcilment realitzables.

Un decret especial determinarà l'època en la qual es podran posar en circulació.

Segons dades facilitades pel Comissari de la Salut pública, existeixen encara molts casos de còlera.

La mortalitat oscilla, segons les localitats, entre el 30 i 60 per cent.

Les autoritats creuen que l'any vinent hi haurà una recrudescència del còlera, car segueix extenent-se malgrat el fred. La fam també fa grans estralls.

Ja són mortes!

— Ja estic cansat de tan repartir esqueles anunciant la mort de les senyores *Informatives*. No es poden queixar de la seva sort. Es veu que el poble els hi vol fer uns funerals dels bons...

El joc i els seus estralls⁽¹⁾

Orientació plausible

"Quan els que manen perden la vergonya, els súbdits perden el respecte."

Cardenal de Retz.

Diu la revista "Castilla la Vieja" que el governador va a prohibir el joc.

Ens sembla molt bé, i no ens sorprèn, perquè el coneixem; és el més gran servei que avui es pot prestar a una província i especialment a la seva capital, quan, com la nostra, és seu de centres docents com la Universitat, l'Institut, l'Acadèmia de Cavalleria, el Col·legi de Jesuïtes (on hi ha molts externs), l'Escola de Comerç, la Normal, la d'Arts i Oficis, l'Escola de Pèrits Agrícoles, Acadèmies preparatòries per a carreres civils i militars, etc., etc., a tots als quals assisteixen multitud d'alumnes, les famílies dels quals es troben en sa immensa majoria absents, per la qual causa aquests joves estan molt exposats a ésser assetjats pel vici per manca de la protectora vigilància dels pares o tutors — i a deixar-se arrossegar pels mals exemples, en població com aquesta, on existeixen tants "focus d'infecció" sota pretextes polítics, regionals o simplement de recreu, en alguns del quals es deixa entrar estudiants, i fins soldats menors d'edat, sempre que vagin a la sala de joc a deixar els diners entre les urpes dels "croupiers" o en les dels tahuls de professió, en jocs tant "taavernaris" com el de la Banca o Monte que a tantes artimanyes "*amarres, pegos y saltos*" es presten, i algunes vegades realitzen per a que no perdi el "contractista" quan aquest, oi més d'haver de satisfer quelcom *per a obres de caritat! a una Junta "benèfica"* — d'aquestes de les quals solen formar part innocents dames la religiositat de les quals ha de posar-se constantment a prova i plantejar-les-hi veritables conflictes de consciència en haver de rebre, per a combatre la mendicitat, recursos d'execrable procedència que el Summe Pontífex va prohibir en 1916 s'aprofitessin per a obres benèfiques, com en llurs Pastors molts prelats — ha de pagar encara tota aquesta "fauna" de baraters, empleats, ganxos, botones, etc., i satisfer elevat "canon" diàriament al "personatge" que "va aconseguir el permís" a Madrid.

A tota aquesta trepa perniciosa que frueix d'uns ingressos pastats amb llàgrimes, desgràcies, deshonor i a voltes fins amb sang, no li

importa que la societat es desmoralitzi i menys que alguns centres docents no tinguin el número d'alumnes que deurien, com passa en nostra Universitat, de la qual solament en aquest curs han demanat el trelat de les matrícules de llurs fills, *més de quaire cents pares!* que as-sabentats de l'enorme progrés i estrall del joc a Valladolid, temen veure convertits llurs fills en uns tahuls o en uns degenerats.

No fa gaire temps (ho vaig dir al Congrés) es va suïcidar, tirant-se al Pisuerga, el sergent Rodríguez, del regiment d'Isabel II, que en un cercle polític! d'aquesta capital — a on no devien haver-lo deixat entrar tan sols, per ésser centre "polític", per sa condició de militar i de menor d'edat, i per no ésser soci — perdé cabals de son Regiment que li havien sigut confiats per a pagar als ordenances i a alguns escriptors de la Capitania General; un caporal d'aqueix mateix Regiment va perdre igualment diners de la seva Companyia en la mateixa "casa de joc", tampoc era soci; i era, com el sergent, menor d'edat i també s'obligà al "contractista" a retornar part de lo que indegudament va ésser "guanyat" a aquell; això va succeir durant la gestió del governador civil anterior — el que va autoritzar el cabaret amb cocottes disolt a cops d'estaca per uns estudiants — i fa poc que en aquest mateix Círcol va tornar a repetir-se el cas de portar un "ganxo" a un altre menor, al qual li guanyaren considerable quantitat que el digne i enèrgic governador actual va obligar al contractista a restituir, tan aviat com s'en va assabentar.

Si sempre es procedís així en els moltíssims casos en què els saquejats són menors d'edat, classes o individus de tropa, cadets, dependents de cases de Banca o de comerç, funcionaris públics, que arrisquen en el joc cabals confiats a la llur custòdia, tutors que juguen interessos dels seus tutelats, administradors de finques, etc., s'evitarien moltes blasfèmies, malversacions, tribunals d'honor, ruïnes, suïcidis, robatoris i estafades, i tindrien de tancar-se la meitat, o més, dels Círcols que a una circular governativa l'any 1907 vaig qualificar de "sumptuosos centres de ganduleria, de murmuració", en els quals uns hi van a lucrar-se amb "habilitats o combinacions", altres a ésser estafats, i els més prudents o correctes a disfrutar de comoditats, festes i serveis abaratits en gran part a costa de ço que els altres perden.

I quedaria més temps disponible a aquestos respectables senyors per a ocupar-se de llurs interessos, de l'educació de llurs fills, i de dignificar la llar castellana, avui generalment tan abandonada, trista i freda, on la mare espera totes les nits plorosa i anhelant el retorn del "cap de família", que sap s'està compromentent damunt del tapet verd, l'esdevenidor i la dot o el patrimoni d'ella i de sos fills i de vegades la carrera i fins l'honor, per distracció, passivitat o tolerància d'alguns dels encarregats de vetllar per la moralitat pública, evitar (en el possible) la delinqüència i posar a ratlla la gent de mal viure, com en bastantes províncies es procura i s'aconsegueix, tal com s'ha aconseguit suara a les de Pontevedra, Avila, Logronyo, Osca, La Corunya i Santander, tal com ho aconseguí a la Comandància General de Melilla el general Ardanaz (qui va extirpar fins la blasfèmia) i ara ho intentarà a Barcelona.

F. CRESPO DE LARA

(Diputat i ex-governador civil.) — Traducció del *Diario Regional*. Valladolid. — Núm. del primer novembre corrent.

(1) Traduint tot sencer aquest article del Sr. Crespo de Lara, periodista i diputat mauri, altres vegades citat en aquesta secció, i que és qui amb més braó ha menat des de *La Acción*, de Madrid, la campanya contra el joc i el pacte amb el joc. El present escrit, publicat a un diari de Valladolid, fotografia amb gran realisme la situació d'aquella... i de tantes capitals de província, en la qüestió de que's tracta. Té oportunitat, oi més, per l'afusió final al novell governador de Barcelona, de qui, entre parentesi, ja no esperem gran cosa—deixant de banda l'acatament a ses virtuts personals—, mentres no canviïn de tarannà els governants de Madrid, que assumeixen la responsabilitat de la governació de nostra ciutat i província, i no mudin d'esperit la gent poderosa de Barcelona. Les paraules en cursiva del article del Sr. Crespo de Lara, són subratllades nostres.

(Nota de CATALUNYA SOCIAL)

EL LLAÇ D'UNIÓ

Les contingències de la vida, ens portaren enguany, com l'any passat també ens hi havien dut, a passar uns quants dies en determinat establiment d'aigües medicinals, en bella contrada de la nostra terra aimadíssima, prop d'una pacífica riera que, de tant en tant, perd sa habitual tranquil·litat i devé torrent devastador.

Com l'any passat, hi havia assats concurrents al Balneari; com aleshores, hi eren representades diverses branques de l'activitat i ensems de la passivitat humanes. Gent per a tots els gustos i de tota mena de tarannàs. Dels qui aprofiten les hores vagatives per a fer llargues caminades per aquelles planes luxuriantes i per les frondoses selves que les contornen; dels qui no es mouen mai del catau, o per escassetat de salut o per pesantor de temperament; dels qui sempre llegeixen novel·lotes sense suc ni bruc, i dels qui constantment conversen de banalitats que ni àdhuc a ells mateixos interessien. Senyo-

res que fan labor a totes hores del dia i de la nit, i d'altres que passen el temps en constant redacció de correspondències... La màxima varietat! Una cosa, només, diferenciava als concurrents d'enguany, dels de l'any anterior, tot i que molts d'ells hi eren ambdues temporades. Enguany, sens excepció, tothom parlava català; fora d'aquest detall, certament simpàtic i importantíssim, totes les varietats de sentirs i de pensars, separaven, gairebé una per una, les setanta persones, que poc més o menys, formàvem aquell petit món ciutadà, isolat entre turons, riu i boscúria.

Tenien, però, si no totes, la immensa majoria d'aquelles persones, tan diverses individualment, un *trait d'union*, que dirien els francesos; un llaç d'unió, que en direm, traduint al peu de la lletra la frase dels nostres veïns ultrapienencs. Aquest llaç consistia, senzillament, en una llarga taula, al voltant de la qual s'asseien els banyistes, gairebé tots, després de sopar. Un joc de cartes feia el miracle de l'unió de sentiments; era el llaç que ajuntava a una seixantena de persones d'ambdós sexes, de totes edats i condicions; de les més opostes tendències durant el dia, i que de nou a quarts de dotze de la vetlla, formaven una família, alegre, cridanera, íntima i expansiva fins al sorollós brugit. Tots amics; tots companys, tots riallers i festius, per la virtut de quatre dotzenes de cartronets amb l'or, la copa, el cavall i el bastó, repartits en parts iguals!

Posant les coses en son degut lloc, hem de manifestar que allò pròpiament, no era el joc abominable, de què tant ha parlat, combatent-lo heròicament, el nostre estimat i respectable amic Rucabado; no. Allí era broma ço que s'hi feia; gatzara més o menys infantívola, i no creiem que passés de tres o quatre pessetes el benefici o la pèrdua que hi pogués haver; però, com a símptoma, com a guspira, lleu, gairebé imperceptible, si es vol, de la foguera destructora d'interessos, d'honres, de família i de consciències, que està consumint la nostra ciutat i molts dels pobles de la nostra Catalunya, sí que pot i deu esmentar-se aquell platxerios *trait d'union*, humil·líssim botó de mostra del què deu passar en molts altres balnearis i demés llocs de reunió, on no tan innocentament i familiar s'hi remenen les cartes. Perquè, cal confessar-ho també, les vetlles en què no es parava la llarga taula, haríeu vist aquells mateixos senyors, senyores, joves i donzelletes, cap-cots i sòpits, d'una tertulieta a l'altra, sense saber com passar les hores fins a la de dormir. Els mancava quelcom: allò, *aquell llaç*, motivador del soroll i cridaneria platxeriosa: aquella gairebé imperceptible guspira de la foguera que consum la nostra bella, gran i dissortada urbs...

VERAX

L'exploració del terrorisme

Existeix una Barcelona real, tangible i una Barcelona de llegenda. Quan esclataven bombes s'havien publicat unes notícies tan terrorífiques de la nostra ciutat, que la gent d'altres pobles creia que aquesta s'havia convertit en un munt de runes. Ara es parla del terrorisme i dels pistolers d'una manera fantàstica.

Algunes cases editorials de Madrid publiquen unes novel·les les quals porten un títol suggestiu, per tal de fer conèixer els fets terrorífics esdevinguts a la nostra ciutat. Certament que han passat coses horribles, però no hi ha dret que s'explotin aquestes coses per a que faci diners una casa editorial. Quan Barcelona vivia sota l'amenaça dels pistolers, no va arribar fins a nosaltres cap veu amiga que ens aconhortés, ni els governs mostraren cap interès en acabar els atemptats, i ara que sembla que hi ha una treva entre els partidaris de les diverses organitzacions obreres, es publiquen uns llibres parlant fantàsticament d'uns fets que l'autor dels quals segurament desconeix.

Abans ens deshonraven els fets reals, ara ens deshonren les publicacions que van estenent la llegenda negra de la nostra ciutat.

Si els autors dels llibres al·ludits coneixien l'organització terrorista, per què no parlaven quan es consumaven els atemptats?

No és gaire decorós que es faci un negoci editorial a base d'uns fets sagnants que han omplert de dolor moltes llars catalanes.

Ja estem avesats que s'ompli de llot el nom de la nostra ciutat i que es divulguin les coses que ens perjudiquen i no es digui res de les que ens enalteixen, però creiem donar el crit d'alerta, per a que els escriptors poc escrupolosos no segueixin mercadejant amb la narració d'uns fets que han obert en el pit dels ciutadans honrats una ferida de la qual encara xarbotava la sang.

ACABA DE SORTIR

PER LA MORAL DE CATALUNYA

CONTRA EL JOC

I EL

PACTE AMB EL JOC

per R. RUCABADO

Volum de 212 pàgines

Preu: 8'50 pessetes

Pot demanar-se a l'Administració de CATALUNYA SOCIAL

D'ací i d'allà

El nou governador civil donant una prova de recte sentir vt suprimir la *sopa*, però en fer-li veure que a Madrid en menjava cert sector de la premsa àdhuc el *coci* i degut a pressions atmosfèriques, la va restablir per poques hores, car el periodisme honest barceloní va reanudar la campanya en contra.

Doncs bé, durant aquestes poques hores, un diariet que tira un reduït nombre d'exemplars, en el sentit gràfic de la paraula, ja havia menjat el seu platet.

Es veu que estava en dejú feia dies.

A una Junta de senyores els va manifestar el senyor Ardanaz que pensava disoldre el "Comitè benéfico-social", perquè suposava que a les ànimes piedoses que es dediquen en les institucions de beneficència a exercitar les obres de misericòrdia, ja els inspiraria Nostre Senyor altra mena de procediments per recaptar diners.

A les ànimes piedoses no ho dubtem, però les ànimes de cantí que feien la viu-viu a l'entorn del Comitè ens sembla que les trobaran poc inspirades.

Al Consell d'Instrucció Pública hi corra una rateta.

La rateta és la mà d'algun sectari que fa jocs de mans.

Joc de mans, joc de villans.

Els prestidigitadors sectaris es dediquen a fer veure el blanc negre, o a trencar o suplantar parrafades, i altres coses per l'estil.

Tanmateix són eixerits els sectaris del C. I. P.!

Però ho són un xic massa. Haurem de demanar que no ensenyin tant l'orella!

Aviat els bons ciutadans barcelonins haurem de dormir en prestatges i fer visita al terrat o en mig del carrer, perquè amb la dèria d'enderrocar cases que avui impera no ens veiem segurs ni vivint a la Casa Gran.

Ara s'espera l'ajut econòmic de les entitats bancàries per dur a cap la reforma interior, però sense pensar abans en construir.

I els cens augmenta... Com no estiguin en combinació els *reformistes* amb els pistolers i

minvin la població; perquè llavors s'haurà resolt el problema.

Els estudiants organitzaren una manifestació a favor de la moralitat i contra el llibre que nosaltres vàrem blasmar d'aquestes planes estant.

Sembla que aquest gest dels estudiants l'hauria de veure tothom amb simpatia. Doncs no és així. Hi ha gent que no hi veu res més que una maniobra política. Déu meu! Aquesta gent és capaç de treure punta a una bola de billar.

Des que a Rússia s'ha implantat el nou regíme polític i econòmic, van en augment les infraccions de les lleis del treball d'una manera veritablement alarmant.

Segons la revista "Economistcheska-Jiuz" el nombre de transgressions ha sofert el següent curs progressiu:

Lleis referents a la protecció del treball de joves i nois: augment del 500 al 600 per 100.

Descans setmanal: augment del 45 per 100.

Lleis de règim de salubritat en fàbriques: augment del 69 per 100.

I encara són més nombroses les infraccions en matèria de protecció a la maternitat, i d'altres.

Després del fracàs del bolxevisme en tot ordre de matèries econòmiques i socials, només faltava ara la infracció nombrosa de les lleis socials més elementals i que es compleixen en tots els Estats conservadors i *retrògrades*.

El sindicalisme anglès va de baixa en la seva formidable organització. Segons la "Labour Gazette", heu's aquí les següents interessantíssimes dades, per milers:

Milers d'homes:

En 1920, 7,131.

En 1921, 5,760.

En el terme d'un any representa, doncs, una disminució d'un 19,2 per 100.

Milers de dones:

En 1920, 1,362.

En 1921, 1,032.

Es a dir, disminució d'un 24,2 en el termini d'un any.

I aquesta disminució tendeix a créixer en l'any 1922, doncs els representants al Congrés dels Sindicats que en 1921 representaven 6.380,523 obrers, en el de 1922 han representat només a 5.065,170 obrers,

Noticiari

ESPANYA

—La Comissió patronal i obrera assessora de l'Institut de Previsió segueix celebrant sessions, arribant a acords unànimes que confirmen l'èxit de l'assaig d'aquesta primera Comissió paritària, els debats de la qual presidex el senyor Sallillas, intervenint-hi principalment els vocals patronals i obrers d'Aragó, Madrid, Catalunya, Biscaia, Galícia, Astúries, Valladolid i Múrcia.

—Es general la demanda de que es prorrogui el R. decret sobre inquilinat. El Govern contesta que vol portar aquest assumpte a les Corts. Però el temps urgeix...

—Durant el passat mes d'octubre la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 13.961,418 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, capitals reservats i termes mensuals de pensió, 13.175,954 pessetes, havent obert 3,009 llibretes noves. De les imposicions han correspost a l'Oficina Central de Barcelona 7.602,849 pessetes i a les Sucursals 6.358,569 pessetes.

En 31 d'octubre la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis tenia vigents 246,698 llibretes, amb un saldo a favor seu de 142.300,694 pessetes, distribuïdes per províncies en la següent forma:

Província de Barcelona, 105.984,535 pessetes; id. de Girona, 15.123,118 pessetes; id. de Lleyda, 13.211,018 pessetes; id. de Tarragona, 7.662,994 pessetes; i id. de Balears, 318,959 pessetes.

—Pel ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts ha estat comunicada a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis l'aprovació per Reial ordre de noves mutualitats o caixes escolars de previsió, organitzades per l'esmentada Caixa i establertes a les diferents poblacions de Catalunya i Balears.

—A la sala d'actes del Foment del Treball es reuní la Junta Directiva i els presidents de les Agrupacions d'aquesta Entitat per a tractar del Decret de sindicació voluntària, respecte del qual el president, En Domenec Sert, féu consideracions esmentant el seu abast.

En virtut de la importància de l'esmentat decret, s'acordà que els presidents de les Agrupacions que integren el Foment, reuneixin els seus respectius associats perquè aquests puguin formular llurs observacions. Coneguda l'opinió dels socis, l'assemblea es reunirà novament perquè pugui manifestar-se en l'esmentat assumpte.

en forma convenient per a l'interès de la producció.

—El Comitè Pro-Retirs Obrers treballa per a fer fixar els 60 anys com a màxim per al retir i augmentar la seva pensió a mil pessetes anyals com a mínim, i que tinguin dret a cobrar pensió en cas de vellesa tots aquells obrers que cobrin sous inferiors a 6,000 pessetes anyals, condicionant aquesta millora al pagament d'una quota mensual obligatòria a l'obrer, proporcional a la que el reglament imposa als patrons i a l'Estat, respectivament, així com la necessitat de la intervenció patronal i obrera dins l'Institut Nacional de Previsió i Patronats de Previsió Social, organismes administradors i executors del retir obrer.

—El ministre del Treball ha declarat que respecte al R. D. sobre sindicació professional per ara es limitava a un assaig, car no es podia posar en pràctica només que a Barcelona, perquè és la única població que té fet el cens patronal i obrer i industrial.

—A l'Institut Nacional de Previsió s'ha fet l'acte de pendre possessió la Comissió paritària.

El general Marvà explicà el significat de l'assegurança obligatòria de vellesa, manifestant que l'Institut deixa la Comissió paritària en llibertat perquè acabi les normes de la seva pròpia activitat i ponderant la importància de la tasca que incumbeix als **comissionats**.

El president de la Comissió Paritària, invita els membres d'aquesta a iniciar sense trigança la seva tasca, anunciant com a qüestions preferents les que segueixen:

Reglament de la Comissió.

Quotes corresponents als obrers durant el servei militar.

Anticipació d'edat de retir en les indústries de fatiga.

Ampliació del recàrrec a les herències.

—A l'Escola d'Infermeres de l'Institut de la Dona que Treballa, el dia 29 del corrent mes s'inaugurarà un curset de "Tècnica de cures i tractament post-operatoris", a càrrec del doctor Soler.

—La Comissió de Foment i Eixampla proposa a l'Ajuntament la manera de facilitar la construcció de pisos a les cases que estiguin en les condicions que indica.

—Els estudiants barcelonins han protestat sorollosament contra la immoralitat pública que embruteix a Barcelona, i contra, d'una manera especial, un novellista pornogràfic que va intentar audaciosament embrutar el nom gloriós de Catalunya.

—Segons noves de totes parts aquest any les sembres tardorals es fan amb bones condicions. Mercès a Déu.

—El P. Nevares ha donat una gran conferència a la Casa Social Catòlica, de Valladolid, sobre un tema interessantíssim: "Organització catòlica dels patrons d'Espanya."

—El Govern ha recordat als Ajuntaments de poblacions de més de 12,000 habitants que sentin necessitat de cases barates les obligacions que els imposa la llei de C. B.

—A l'Oficina de Treball internacional de Ginebra, Espanya obtingué 44 vots entre 49 votants per a cobrir certs punts vacants.

—La Cooperativa d'Obrers i Empleats municipals per a la construcció de cases barates ha celebrat assemblea general de constitució que fa esperar grans resultats de la seva actuació.

—La Confederació Gremial Espanyola ha celebrat una gran assemblea a Madrid, on ha tractat de totes les qüestions que s'agiten en el si del petit comerç i la petita indústria, i que tan d'interès tenen pels mateixos com pels consumidors.

ESTRANGER

—Els catòlics ianquis treballen arduament per a evitar que les escoles per ells creades i mantingudes caiguin a mans de la intervenció oficial que els laïcistes volen convertir en dogal de l'ensenyament religiós. Aquesta campanya impia va prenent gran volada, més els catòlics ianquis volen més alts que ella...

—A França la propaganda feminista s'intensifica per a demanar al govern entre altres coses peremptòries, el vot polític.

—El govern francès està donant tota classe de facilitats i d'estímuls per a la construcció de cases barates. A les 10,000 primeres persones que construeixin una habitació per el seu propi ús s'els donaran primes de 2 a 3 mil francs, segons condicions.

—L'atur forçós ha sigut estudiat baix tots els seus aspectes a Ginebra per la Conferència Internacional del Treball, buscant resolucions a aquest nou flagell de les masses obreres, avui dia delmades per aquest atur. A Anglaterra costa al govern centenars de milions anyals.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Aveli Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabelo, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

304(05)(46.71) 61

LEGIA

ETIQUETA DE CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 7, pral. (Travessia de Plaça Sta. Ana a Plaça Nova)

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRÀCTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació.—Pràctiques d'escriptori.—Mecanografia.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incluídes la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per perits i professors mercantils.—Classes especials per a senyorettes.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguafons.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneu A. G.—Enric Granados, 80; Barcelona